



Barne- og likestillingsdepartementet  
Postboks 8036 Dep.

0030 OSLO

366.0  
1301.09  
200804147-46

Deres ref.

Vår sak

Sted/Dato

08/02811-011 000301/09 TJO  
662.2

Oslo, 09.01.09

## HØRING - FORSLAG OM LOVFESTING AV KRISESENTERTILBUD

Landsorganisasjonen i Norge (LO) er svært positive til lovforslaget på generelt grunnlag. Vi har noen merknader og innspill til det framlagte forslaget.

### *3. Kommunens ansvar og innhold i krisesentertilbudet*

Det må ikke være for store geografiske avstander til nærmeste krisesenter. Krisesentrene må ha en beliggenhet som gjør det praktisk enkelt å komme dit. Samtidig er det viktig at det ikke blir så gjennomsliktig at det er fare for sikkerheten til den enkelte beboer. LO vil i slike tilfeller anbefale interkommunale løsninger fremfor å kjøpe tjenester av private. Det må også vurderes om det i større kommuner/områder skal opprettes sentre for spesielle grupper, for eksempel videreføre egne sentre for incestutsatte.

Det er viktig med et nært samarbeid mellom krisesentret og hjelpeapparatet i den/de enkelte kommune(r). Ved krisesentrene, må det sikres tilfredsstillende bemanning og kompetanse. Det er behov for kunnskap om, og å kunne ta kontakt med det øvrige hjelpeapparatet for å kunne hjelpe den enkelte beboer. Dette understreker betydningen av sosialfaglig personell ved krisesentrene.

I tillegg er det viktig med oppfølging i form av selvhjelpsgrupper og støttenettverk av frivillige, slik det sies i kommentarene i høringsnotatet. Idéen fra starten på krisesenterbevegelsen var å kunne gi/få støtte fra andre kvinner som hadde opplevde det samme og på den måten utvise kvinnesolidaritet. Dette elementet blir det viktig å ta vare på.

Det må være et mål at ingen blir boende over lang tid på krisesenteret. Det bør derfor opprettes flere overgangsboliger slik at man sikres et sted å bo når opphold på krisesenteret ikke lengre er nødvendig. For voldsutsatte med barn må det vurderes om opphold på familiesenter kan være et aktuelt tiltak.

#### ***4. Målgrupper for krisesentertilbudet***

Mange voldsutsatte kvinner har på bakgrunn av sine traumatiske samliv naturlig nok et vanskelig forhold til menn. Noen kvinner vil også pga sin religion finne det problematisk å oppholde seg samme sted som fremmede menn. Menn som er ofre for vold i nære relasjoner bør derfor ikke ha et felles tilholdssted med kvinnene. Et felles krisesenter for kvinner og menn vil kunne føre til at dette lavterskeltilbudet ikke blir reelt for alle kvinner. Samtidig ser vi at menn som utsettes for vold i nære relasjoner også må få et tilbud om krisehjelp. LO foreslår derfor at disse tilbudene skal planlegges og organiseres separat.

I tillegg vet vi at personer med nedsatt funksjonsevne oftere er utsatt for overgrep enn befolkningen for øvrig. Dette gjenspeiles ikke i dagens bruk av krisesentrene. Det kan bety at det er gitt for dårlig informasjon til de med nedsatt funksjonsevne eller at tilgjengeligheten er for dårlig. Derfor må det sikres gjennom lovverket at utsatte grupper gis tilstrekkelig informasjon og reell tilgjengelighet.

Når det gjelder forskriftshjemmel tilsvarende sosialtjenesteloven mtp de som oppholder seg ulovlig i landet, er LO i sterk tvil om dette skal kreves at ansatte ved krisesentrene avviser og varsler. Det vil også være inkonsekvent å avvise en voldsutsatt ved et lavterskel krisetilbud fordi vedkommende ikke har lovlig opphold. Men det kan tenkes at et begrenset tilbud skal gjelde for disse, slik at de skal mottas gis støtte, informasjon, opphold og hjelp, men ikke nødvendigvis over lenger tid. Er vedkommende utsatt for menneskehandel, må de hjelpes videre til ROSA eller andre instanser som bidra i denne prosessen.

#### ***5. Kvaliteten på tilbudet og tilgjengeligheten for ulike brukergrupper***

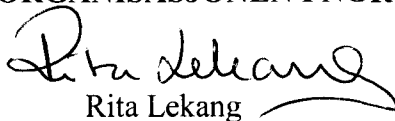
I forhold til å ivareta barn og unge som utsettes for og er vitne til vold må psykisk helse for barn og unge inn.

Det må settes mer fokus på de grupper som er økende brukere av krisesentrene, nemlig kvinner med innvandrerbakgrunn. Prioriteringer bør blant annet være å bedre kompetansen hos de ansatte, informasjon på flere språk og innkvarteringsmuligheter etter endt opphold. Disse kvinnene blir ekstra hardt rammet, med bakgrunn i lite eller ingen nettverk å støtte seg til, da mange er dårlig integrert både i samfunns- og arbeidslivet. Dette er også en gruppe som er gjennomgående yngre enn de etnisk norske og må derfor hjelpes på en helt annen måte, samt at det er store forskjeller i forhold til hvilken landbakgrunn de har, og at språk og kultur er viktig å kjenne til.

Skal retten til tolk være reell, må det sørges for at det er gode tolker tilgjengelig. Det må også sikres at tolkene ikke kan gjøre kjent overfor voldsutøveren hvor den/de voldsutsatte befinner seg. Dette kan løses ved å bruke tolker fra andre geografiske områder enn den voldsutsatte, selv om det betyr en merkostnad.

Kompetansekrav til ansatte ved krisesentrene må formaliseres i større grad. Det må være personell med sosialfaglig kompetanse på hvert krisesenter, dette gjelder også ledere.

Med vennlig hilsen  
**LANDSORGANISASJONEN I NORGE**



Rita Lekang  
LO-sekretær



Jenny Ann Hammrø